

Ny forskning på KI i skriveopplæringen: Teknologi alene er ikke nok

Datum 8.10.2026
Subjekt Høgskolen i Østfold
Region Norway
Kategorie Technology, Education, Universities

Hvordan kan kunstig intelligens støtte elevers skriveutvikling, uten å overta tenkningen og selve skrivearbeidet? Forskning viser at teknologien alene ikke skaper læring.

Etter fem år med forskning på kunstig intelligens i skriveopplæringen er konklusjonen klar: Teknologien alene skaper ikke læring.

Gjennom prosjektet AI4AfL – Artificial Intelligence for Assessment for Learning har forskerne fra Høgskolen i Østfold, Høgskulen i Volda i samarbeid med Hypatia AS utviklet og testet KI-verktøyet Essay Assessment Technology (EAT). Dette gir elever automatiserte tilbakemeldinger på tekster. Målet har vært å undersøke hvordan KI kan brukes som støtte for vurdering for læring, med vekt på skriveutvikling, forståelse av tilbakemeldinger og pedagogisk ansvarlig bruk av KI.

Målet med EAT er ikke å gjøre elevene mer avhengige av teknologi, men å bruke teknologi til å gjøre dem mer selvstendige skrivere.

Prosjektleder og HiØ-professor Irina Engeness

Prosjektet som er Norges første forskningsprosjekt om bruk av KI i skolen viser at:

- Teknologien alene ikke skaper læring.
- Den pedagogiske verdien øker når KI-tilbakemeldingen ble kombinert med pedagogisk design som inkluderer revisjon, dialog og lærerens faglige skjønn.
- Skriveutviklingen ble mer stabil i EAT-klassene etter flere utviklingsrunder, særlig når tilbakemeldingen omfattet innhold, struktur og organisering.

KI skal hjelpe elever å skrive - ikke skrive for dem

-Prosjektets utgangspunkt har vært at KI ikke skal erstatte elevenes tenkning eller selve skrivearbeidet, men bidra til å gjøre den synlig, diskuterbar og utviklingsorientert, forteller prosjektleder og HiØ-professor Irina Engeness.

Forskerne testet teknologien ved tre skoler i Halden der de har gjennomført fire interaktive skriveprosesser med elever og lærere over tre år. Datagrunnlaget omfatter tre skoler, seks engelsklærere og 318 elevtekster.

Prosjektleder: Professor Irina Engeness (Foto:HiØ).

- Elevene trenger ulik støtte for å forstå vurderingskriteriene og bruke dem aktivt når de reviderer teksten. En lærer kan ikke alltid gi individuell oppfølging til alle samtidig. I prosjektet har EAT vært nyttig fordi teknologien har gitt elevene strukturert og målrettet tilbakemelding underveis, som læreren deretter kan følge opp pedagogisk, sier KI-forskeren.

Behov for tilpasset respons og lærerinvolvering

Et sentralt funn fra forskningsprosjektet er at én type tilbakemelding ikke passer for alle.

-Elever på ulike prestasjonsnivåer brukte og opplevde tilbakemeldingene de fikk forskjellig, og prosjektet viser derfor tydelig behovet for differensiering, lærerens mediering og fortsatt profesjonelt skjønn, forklarer Engeness.

Hun sier prosjektets kanskje viktigste erfaring er at ansvarlig KI i utdanning først og fremst er et spørsmål om pedagogisk design, ikke bare om teknologisk kapasitet.

- Det er ikke nok å gi elevene tilbakemelding. De må også forstå den, diskutere den og bruke den aktivt i videre skriving. Derfor designet vi EAT rundt hele skriveprosessen – fra utkast og KI-tilbakemelding til diskusjon, revisjon og læreroppfølgning. Det er samspillet mellom disse delene som gjør teknologien pedagogisk nyttig, sier Engeness.

Fra teknologistøtte til selvstendig skriving

Avslutningen på prosjektet markeres med konferansen «Fra idé til virkning – KI for vurdering for læring» i Halden 21. oktober. På avslutningskonferansen presenteres prosjektets viktigste resultater og forskningsinnsikter, sammen med en live-demonstrasjon av EAT-teknologien.

Konferansen har en bred målgruppe og egner seg for alle som er interessert i bruk av KI i opplæringsøyemed, som for eksempel lærere og utdanningssektoren generelt.

Alt om sluttkonferansen Fra idé til virkning - KI for vurdering for læring.

- Nå vil vi prøve EAT ut i flere skoler og følge elever over tid. Det viktigste spørsmålet er om de etter hvert lærer å forstå vurderingskriteriene og forbedre tekstene sine uten støtte fra verktøyet. Målet med EAT er ikke å gjøre elevene mer avhengige av teknologi, men å bruke teknologi til å gjøre dem mer selvstendige skrivere, sier Engeness.

Les mer på prosjektets webside.

Andre saker om prosjektet:

Kunstig intelligensprogram skreddersydd for elever «besto» første testrunde. Snart kommer den mer avanserte oppfølgeren.

HiØ-forskere tester ut kunstig intelligensprogram på ungdomsskoleelever i Halden

Millionstøtte til prosjekt om læring med kunstig intelligens

<https://www.hiof.no/lusp/forskning/aktuelt/aktuelle-saker/2026/ki-i-skriveoppleringen-teknologi-alene-er-ikke-nok.html>